

als het maximum van wat op het oogenblik te bereiken is.

Integendeel kan de Synode zonder het weloverwogen advies van zulk een Deputaatschap niets aanvaangen.

En wie kan op zulk een Deputaatschap iets tegen hebben?

Gaarne zagen wij dan ook, dat Kerken, Classes en Particuliere Synoden een voorstel voor het Agendum der Synode van Groningen inzonden van deze strekking, dat aangezien de omstandigheden sinds 1917, met name wat den voorarbeid voor een nieuwe vertaling of herziening betreft, zich dermate gewijzigd hebben, dat de zaak van een verbeterde (nieuwe of herziene) bijbelvertaling een nieuw stadium is ingetreden, de Synode Deputaten benoemde om te onderzoeken of thans voor onze kerken de tijd gekomen is zulk een vertaling ter hand te nemen en (indien Deputaten tot een resultaat in bevestigenden zin komen) een concept op te stellen van de maatregelen, welke de Synode bij de uitvoering daarvan zal hebben te nemen.

Het is kort d'g.

Voor sommige kerken is het reeds te laat. De laatste classes vóór de Particuliere Synodes zijn voor een deel reeds gehouden.

Maar andere kerken zijn daartoe nog in de gelegenheid.

Aan welke kerken zal de eertoon komen het initiatief te nemen?

HEPP.

UIT DE SCHRIFT.

De laatste belofte des Middelaars.

Matth. 28:20.

Het afscheidswoord van den Zaligmaker eindigt op bijzonder vertroostende wijze.

Heeft Hij eerst Zijn Middelaarsmacht over hemel en aarde geproclameerd en daarna Zijn discipelen hun roeping voorgehouden, Zijn slotwoord zal zijn een belofte.

En ziet, Ik ben met u lieden al de dagen tot de voleinding der eeuwen.

Jezus wist wat volgen zou.

Wanneer Zijn jongeren aan hun roeping getrouw zouden zijn en door het Evangelie discipelen zouden werven dan zou dat strijd en botsing geven.

Om de belijdenis van Zijn Naam zouden zij vervolgd worden.

Hij had er hen op voorbereid, dat zij in de wereld verdrukking zouden hebben.

Daarom geeft Hij hun vóór Zijn heengaan een woord waarop zij blijvend hopen mogen: ik zal u niet alleen laten.

Een belofte, die blijkbaar niet alleen bestemd was voor de schare, die daar in Galilea was samengevloeid, maar die blijft naklinken en doorklinken tot aan de voleinding der eeuwen als een belofte, die niet verbroken kan worden.

Zij omvat niet de toezegging van Jezus' blijvende lichamelijke tegenwoordigheid.

Nog een kleinen tijd en zij zouden Hem niet meer zien.

Dan zou er een wolk komen, die Hem wegnam van hun gezicht.

Maar in den Heiligen Geest zou Hij wederkomen.

En door dien Trooster zou Hij sterken, bemoeiden, bijstaan.

De Heilige Geest als de Geest van Christus zou leeren en indachtig maken en geven te spreken als het noodig was.

Dat is met name heerlijk openbaar geworden in den tijd der eerste christenen. Hoe is er toen getuigd!

Hoe hebben in de hitte der vervolging de martelaren stand gehouden op brandstapel en schavot, in de pijniging en voor de wilde dieren!

En zij hadden daartoe de kracht, omdat zij voelden, dat Christus bij hen was.

Getrouw tot den dood zagen zij schitteren de kroon des levens.

Ik ben met u lieden al de dagen.

Dat heeft de kerk van Christus ondervonden op haar kruisweg, die daardoor geworden is een weg van overwinning en zegen.

Op die belofte mogen ook wij hopen.

Als wij maar zijn en blijven een getuigend en strijdend volk, getrouw aan wat Hij ons geboden heeft, dan leven we onder de beschutting van Zijn alomvattende macht.

En dan gaat Hij voortaan.

Daarop mogen wij hopen.

Laten dan de scharen aangroeien, die het uitschreeuwen: Weg met Hem en met de Zijnen, zoo Christus maar met ons is in den gloeienden oven kan geen vervolgingsvuur ons schaden.

Wij moeten ons voorbereiden op donkere tijden voor ons en voor onze kinderen.

Dat is naar de Schriften.

De voorboden zijn er reeds van.

De vijandschap neemt toe.

De tegenstellingen verscherpen zich.

De wereldorganisatie van den Antichrist vertoont zich reeds.

De afval is gekomen.

De getrouwen zijn weinige.

We naderen de voleinding der wereld.

Maar we hebben de belofte: Ik ben met u al de dagen tot de voleinding der wereld. Zullen we dan vreezen? Of versagen?

Zouden we dan wanhopen?

Laat er komen verdrukking of benauwdheid, vervolging of honger, naaktheid, gevaar of zwaard, we zijn in dit alles meer dan overwinnaars door Hem, die ons heeft liefgehad.

De revolutionairen vierden hun Meidag en zongen hun toekomstlieden.

Wij keeren ons van hen af en wij zien naar omhoog, naar den troon van Hem, die alle macht ontving in hemel en op aarde en wij zingen ons overwinningslied: Wij zullen de eerkroon dragen door Hem, door Hem alleen.

Achter Hem aan. Onder Zijn vaandel. Deelend in Zijn glorie.

Wat kan het ons sterken wanneer deze dingen ons persoonlijk eigendom zijn.

Wie uwer kent niet de ervaring van den 138sten psalm?

Omringd door tegenspoed en der bezwijking nabij. Ziet, dan geeft dit leven: een blik naar omhoog.

Jezus mijn Middelaar op den troon der eere. Alle dingen in Zijn hand.

Ook alle instrument, dat tegen mij bereid wordt. En als we dan doorleven:

De Heere is aan de spits getreden

Dergenen, die mij hulpe biën.

dan reizen we onzen weg met blijdschap, hopen op de voleinding, gesterkt door Zijn laatste belofte.

Ik ben met u.

Heel uw leven.

Bij het naderen van den dood.

In het uur van uw sterven.

Hoopt dan op Hem, zij vromen!

J. G. KUNST.

KERKELIJK LEVEN.

Rapport inzake het Vrouwenkiesrecht.

IV. (Slot.)

Wordt en in het Rapport en in de Memorie hoofdzakelijk onderzocht wat meer rechtstreeks uit de Schriftuurlijke gegevens aangaande deze materie voortvloeit en leidde dit niet tot een positief resultaat, dieper liggende beginselen werden er weinig in behandeld.

Wij rekenen dit Deputaten natuurlijk niet als een tekortkoming aan.

Zij hielden zich strikt aan hun opdracht.

Bij een zoo uiterst delikaat onderwerp kan dit geen verwondering wekken.

Een breed principiële onderzoek werd van hen niet gevraagd.

En daarom ook terecht door hen niet gegeven.

Maar waar dan dat breede principiële onderzoek ontbreekt, kan het niet twijfelachtig zijn, welke de praktische konklusie behoort te wezen.

In zoo'n geval kan men niet anders adviseeren dan dat de heerschende toestand wordt bestendigd.

Zonder beslissende principiële uitspraak zou de Synode zich vergalopperen, indien zij praktisch het Vrouwenkiesrecht invoerde of het recht van de vrouw om deel te nemen aan de verkiezing slechts met de daad erkende.

Ja, gesteld al, dat de Synode over het Rapport heen wel tot een principiële uitspraak kwam en die uitviel in dezen zin, dat het Vrouwenkiesrecht geoorloofd is, dan zou het nog een punt van beraad moeten uitmaken of het thans wel het psychologisch moment zou zijn om het in te voeren.

Zoo licht zou men daarin een bewijs kunnen zien, dat onze Kerken zich door de onchristelijke emancipatie-beweging hebben laten beïnvloeden.

Zeer juist merkt Ds C. Lindeboom op, dat de z.g. emancipatie-zucht slechts in schijn eenige gelijkenis heeft met den eisch om de vrouwelijke kerkleden niet langer van de medewerking uit te sluiten.

Wij weten maar al te goed, dat de voorstanders van het Vrouwenkiesrecht in de kerk, althans in onze Kerken — en wij denken hier b.v. aan wijlen Dr. Kuyper — met die zoogenaamde emancipatie-zucht niet waren behept.

Inderdaad is het hier schijn.

Maar er zijn ook omstandigheden, dat men zich voor den schijn moet hoeden.

In die omstandigheden verkeerden we nu.

Ja maar — zoo kan men daartegen inbrengen — dan kan elke poging tot verbetering wel bestreden worden met dat „schijn“-argument. En zoo blijft alles bij het oude.

Dit gaat o.i. echter niet op.

Wij hebben het meer dan eens uitgesproken, dat we met een redeneering als deze: onze kerken zijn er nog niet rijp voor, niets op hebben.

Waar onze kerken niet rijp voor zijn, daarvoor moeten zij rijp gemaakt worden.

Doch dan moet eerst iets principiële voor de meerderheid in onze Kerken vaststaan.

Dan moet het eerst principiële een uitgemaakte zaak zijn.

En als dan enkelen of meerderen er zich tegen verzetten alleen op grond daarvan, dat onze kerken er niet rijp voor zijn, dan moet hun verzet onbillijk worden genoemd en mag men zich daardoor van reformatorischen arbeid niet laten weerhouden.

Maar zoolang een zaak principiële niet is beslist — al is dat bij sommigen misschien wel het geval, maar dan toch niet officieel door de kerken is uitgesproken — en men toch al tot praktische uitvoering wil overgaan, dan wekt men een schijn, waarvoor men zich heeft te wachten.

Onverwijld invoering van het Vrouwenkiesrecht lijkt mij zelfs op het standpunt van Ds Lindeboom niet gewettigd.

En ook die vrouwen, die persoonlijk de overtuiging hebben, dat haar het kiesrecht toekomt, zullen gaarne zich om deze motieven een onthouding, welke voor haar een „offer“ is, getroosten. Waarin is de geloovige vrouw sterker dan in het offer?

Overigens, hoe de Synode zal beslissen, is niet twijfelachtig.

Maar principiële is de zaak daarmee niet van de baan.

En aan een principiële beslissing zal de Synode zich naar het ons voorkomt, niet wagen.

— Voorwaardelijke opheffing van schorsing?

Naar aanleiding van de opheffing der schorsing van Dr. Van Leeuwen schreven wij de vorige week: „De publicatie (n.l. van de Classis) zwijgt geheel over wat in punt c is aangeduid.

Punt c van het besluit van Assen inzake Dr. Van Leeuwen — wij herhalen het hier tot recht begrip — luidde: „Zij acht zich echter verplicht uit te spreken, dat in zijne uiteenzetting, met name waar hij handelt over het verband tusschen de eerste hoofdstukken van Genesis en buiten-Bijbelsche verhalen, verschillende dingen voorkomen, zooals op blz. 10 en 11 (in de bijlagen dezer acta blz. 97) in het rapport der commissie is aangewezen, waarover hij zich nader dient te verklaren“.

Nu meldt ons de assessor van de vergadering der Classis Drachten, in Januari gehouden, dat toen reeds inzake dat punt c een uitspraak is gedaan.

Hij zendt ons daartoe de „Korte notulen“, waarvoor vriendelijk dank.

Deze zaak was ons inderdaad ontgaan.

In die korte notulen lezen we, dat voor de Classis Drachten door een commissie ad hoc een rapport werd uitgebracht, waaruit blijkt: „a. dat Dr. v. L. inzake de in het besluit der Gen. Syn. art. 455 sub c bedoelde uitdrukkingen een nader verklaring heeft gegeven, waarin althans de Cl. tot de a.s. Gen. Syn. zal kunnen berusten“.

Onze onderstelling, dat Dr. v. L. aan de Classis op dit punt „alleszins bevredigende verklaringen heeft gegeven“, was dus te gunstig.

De verklaringen waren slechts van dien aard, dat althans de Classis (hiermee zal wel bedoeld zijn: de Classis althans) tot de a.s. Gen. Syn. daarin kan berusten.

Dat is dus een tijdelijk, een voorwaardelijk berusten.

De zaak zou op die manier toch op de Generale Synode gekomen zijn.

In Januari schorste de Classis Drachten hem „op grond van afwijking in de leer en onwilligheid om zich inzake de leer te onderwerpen aan het oordeel der Gen. Syn. wat hij toch met de onderschrijving van het onderteekening-formulier beloofd heeft“.

En in Mei heft de Classis de schorsing op, met omdat Dr. v. L., gelijk zij in Januari gevorderd heeft, zich inzake de leer onderwerpt aan het oordeel der Gen. Syn., maar omdat hij beloofd over zijn verschil van gevoelen ten aanzien van de beslissing van Assen inzake de slang in woord en geschrift in volstrekt zinn te zwijgen.

Assen vraagt: over de slang spreken, haar beslissing dienaangaande ten grondslag te leggen aan wat men leert. De Classis Drachten staat in Januari ook op dat standpunt. Maar in Mei zegt ze: over de slang zwijgen.

Onze logische en consequente Friezen zullen voelen: dat klopt niet.

Wij onderschatten de moeilijkheden niet, waarin de Classis Drachten verkeerde.

Wij waardeeren het, dat zij alles in het werk stelde om Dr. v. Leeuwen te behouden.

Want, als het eenigszins kan, iemand te behouden moet steeds ons doel zijn.

Doch wij kunnen niet anders zien of hier zijn de grenzen van logica en voorzichtigheid overschreden en is er een inkonsequente begaan.

Maar er is nog een inkonsequente.

Omtrent de nadere verklaring, welke Dr. van L. gaf, wilde de Classis althans tot de a.s. Generale Synode berusten. Alzoo voorwaardelijk.

Maar de schorsing werd onvoorwaardelijk opgeheven.

De Classis besloot niet de schorsing van Dr. van Leeuwen op te heffen totdat de Generale Synode over zijn nadere verklaring uitspraak zal hebben gedaan.

Nen, zij hief de schorsing op zonder termijn. Ook hier zal men weer voelen: dat klopt niet.

Of is de opheffing van de schorsing misschien voorwaardelijk bedoeld?

Er is voor ons in de zaak veel onhelderheid.

HEPP.

Laat nader l
ling",
bericht
eens: e
vaard g
kan.
Ik se
heel kle
bespra
vaard w
waar e
heid, su
Zóó e
de mees
individu
in één
het lidm
bleef en
neerkom
ieder vr
en is de
taal en
maar in
zou me
ook deel
Nu bli
Inderd
vraag, o
maken.
trouwd,
heer G.
de G. S
en doel
lidmaats
zichzelf
die gewr
obstructi
eeniging
de heer S
ondervan
die uit d
Daarinas
artikel v
dat het i
„steltetj
weshalve
corpora
opgericht
als zood
zoo verk
Men zi
naar vor
uit de la
als beslu
doorwerk
ming toe
I. In
van sa
Corpora
kingen: t
dachte, z
Of: de 3
een G. S
maar „ee
gereorgan
het best
„onderhor
doel, dat
taliteit)
ven, aan
geven“)
het neder
zoo zorgv
voorlooph
begriep ik
die vanda
actie is
hun leder
dat door
pelijke af
verder ga
aan hun
mogelijk
eens in,
bestond (e
aan toe) o
of om de
de lijkver
te reorgan
nende, da
dents ove
actie „erk
stellen, op
gelegenhei
dan is d
maatschap
mogelij
te zeggen,
in het eer
deze „bae
me tot de